Internetconsultatie Wetsvoorstel wijziging markt en overheid, concentratietoezicht etc

Reactie van Vereniging van Recreatieondernemers Nederland (RECRON)

Datum: 19 september 2017

Het wetsvoorstel van de wijziging van de Mededingingswet (Markt en Overheid) geeft aanleiding tot het volgende commentaar vanuit RECRON:

1. Er wordt momenteel naar onze inzichten veelvuldig gebruik gemaakt van de algemeen belang-uitzondering. Voor de recreatiesector gaat het daarbij doorgaans om het realiseren van camperplaatsen voor overnachting en de exploitatie van jachthavens. De minister heeft een zekere verwachting dat het gebruik van die uitzondering zal verminderen door het stellen van motiveringseisen en het stellen van een aantal verplichtingen rondom de voorbereiding van een algemeen belang besluit. Het is nog maar de vraag of deze verwachting ook uitkomt, gelet op het veelvuldige gebruik waarvan thans sprake is.

2. In het wetsontwerp (artikel 25ha) wordt op het punt van de voorbereiding van een algemeen belang besluit zoals hier bedoeld, verwezen naar afdeling 3.4. van de Algemene Wet Bestuursrecht. Deze afdeling beperkt zich tot de voorbereiding van besluiten en de mogelijkheid voor een belanghebbende om een zienswijze in te brengen. De motiveringseisen waarover de minister spreekt in het wetsontwerp, zijn nog niet uitgewerkt; daarover komt nog een AMvB. Omdat deze uitwerking nog niet bekend is, kan op het onderdeel 'motiveringseisen' hier geen nader commentaar worden gegeven.

3. In de praktijk hebben wij gezien dat gemeenten andere gronden dan het algemeen belang gaan gebruiken bij besluiten zoals bedoeld in de Wet Markt en Overheid (m.n. bij het aanleggen en aanbieden van Camperplaatsen). De reden voor het gebruiken van een andere grond is o.m. dat de gemeente (in)ziet dat de ACM het gebruik van de algemeen belang uitzondering bij de hier bedoelde besluiten afwijst. De vlucht vooruit voor de gemeente is dan om een andere grond te hanteren, zoals bijvoorbeeld de 'verkeersveiligheid'.

4. In de afgelopen jaren zijn gemeenten zich meer en vaker als marktpartij gaan gedragen en zijn ze vaker in concurrentie met ondernemers gekomen. Via algemeen belang besluiten, maar ook besluiten op andere gronden is er in de praktijk al sprake van concurrentie. Voor de bestaande gevallen waarin de gemeente concurreert met ondernemers verandert er op de korte termijn niets. De evaluatiebepaling in het wetsontwerp en de overgangsbepaling (106a) verplicht weliswaar om ook deze besluiten te evalueren en daarop vervolgens opnieuw te besluiten, maar die evaluatie zou in theorie (en praktijk) nog maximaal 5 jaar uitgesteld kunnen worden).

5. Het is nog maar de vraag of de motiveringsplicht en de verplichtingen rondom de voorbereiding van besluiten zal leiden tot vermindering van de economische activiteiten van gemeenten. De gevolgen voor ondernemers van een economisch actieve gemeenten kunnen groot zijn. Gelet op de mogelijk forse implicaties voor ondernemers, pleiten wij voor het door de Kamerleden Ziengs en Verhoeven voorgestelde stelsel, waarbij overheden alleen onder bepaalde omstandigheden en voorwaarden economische activiteiten mogen verrichten, waarbij zij zullen moeten aantonen dat dit noodzakelijk en proportioneel is..